

Preus de suscripció

Figueres 1 pta. trimestre
Fora. 1'25

Any VI

Setmanari d'U. F. N. R.

Redacció y Administració: Carrer de la Presó, n.º 8.

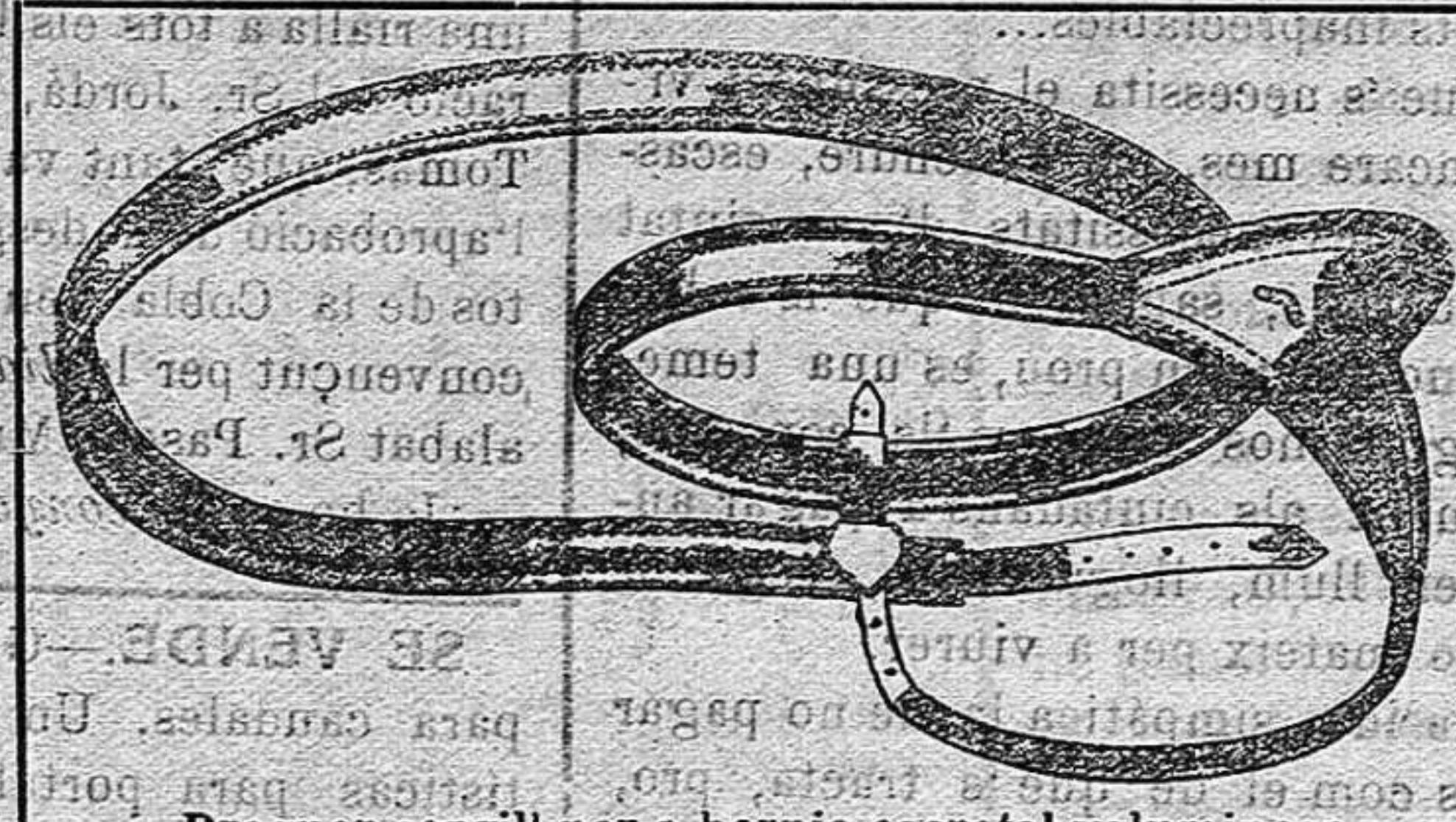
Número solt 10 cents.

aterrat 20

Núm. 275.

MODERNA FARMACIA CUSÍ.-Figuères.

SECCIÓ D'ORTOPEDIA. — BRAGUERS

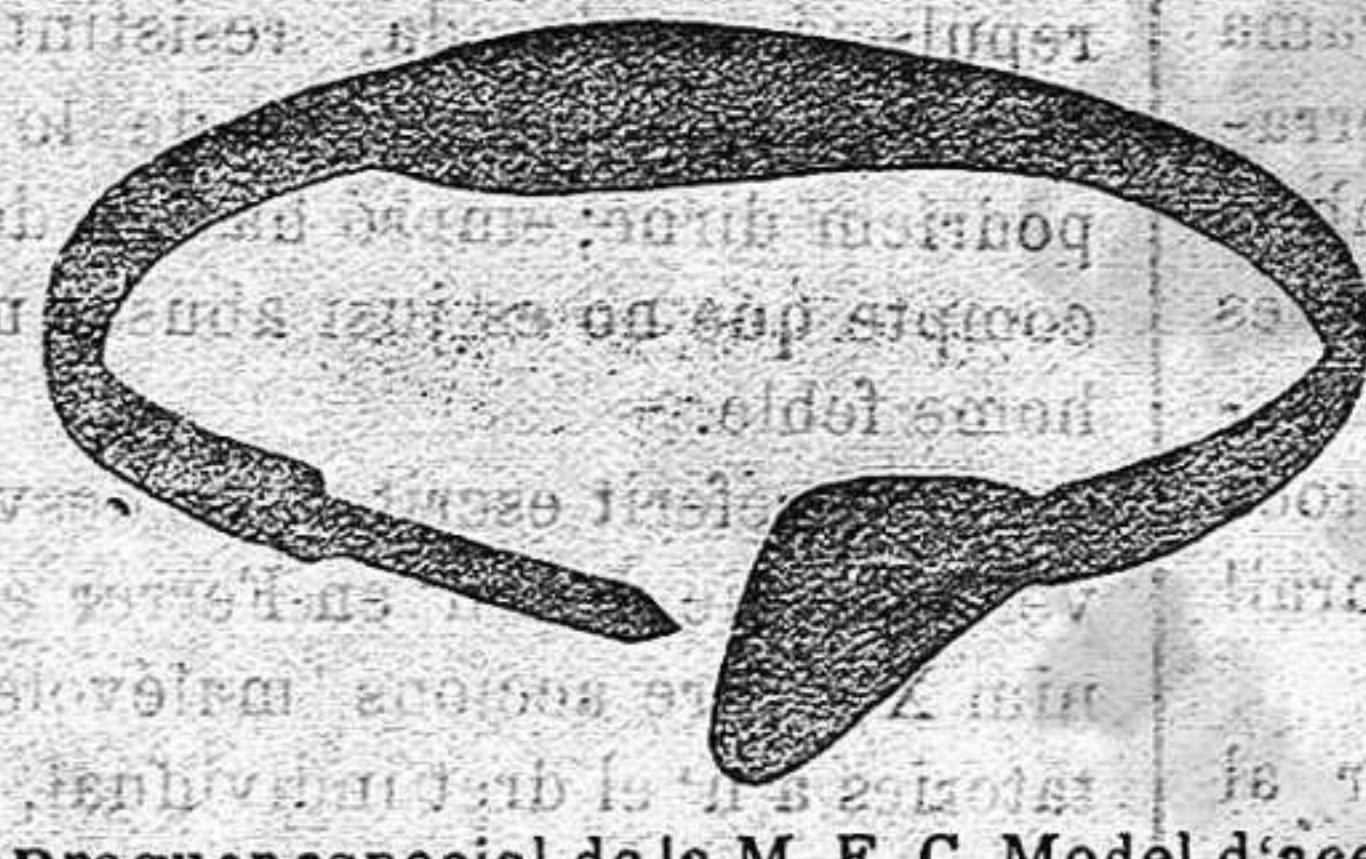
Braguer senzill per a hernia escrotal voluminosa.

Braguer doble per a hernia escrotal

Braguer umbilical per adult

Braguer especial de la M. F. C. Model d'acer

Model de goma elàstica.

Demanis el catàleg general d'ortopedia, qu'és facilita gratuïtament.

Altra vegada el problema català

Tant com la Lliga Regionalista ha actuat de partit marcadament conservador, ja auxiliant al govern den Maura quan els reservistes eren trets dels braços de les seves espouses per a anar a les aventures africanes, com en la repressió dels successos d'aquella memorable i en el nostre sentir glòria setmana de juliol, com en aquelles altres jornades que la bandera de les quatre barres era posada als peus de la monarquia encarnació del centralisme, com en les conxordes electorals dels regionalistes amb tota mena de cacics, nosaltres hem creut que era bo combatre a la Lliga; i en aquest sentit hem treballat lo que hem pogut, convencuts que feiem un bé a la llibertat i a Catalunya.

Avui que la Lliga va a alçar la veu demanant l'oficialitat de la llengua catalana a Catalunya i el dret del nostre poble a tenir un govern propi dintre de l'Estat general espanyol, seguim creient que enfront de la Lliga nosaltres hem de treballar

pel triomf de les aspiracions populars de major llibertat i major justícia social. Pro faríem traïció a la nostra naturalesa de catalans i a les nostres idees de llibertat i federació si tant sols acullíem amb silenci aquesta cridoria que ja comensen els quins volen imposar l'uniformitat castellana al nostre poble en nom d'una unitat espanyola que ningú ha tractat de desfer.

En aquest moment que els representants de la Lliga regionalista aixequen la veu en defensa d'aspiracions que son ben nostres, nosaltres no podem retreure-nos d'aquesta lluita.

Aquells que han sigut els nostres aliats per a combatre el predomini reaccionari dels regionalistes, ara, en la prensa i en l'Assamblea de la Mancomunitat, amb el pretext de continuar la lluita contra la Lliga, han iniciat una campanya en contra de les afirmacions nacionalistes que darrerament han fet els diputats i senadors d'aquest grup.

Es un gran mal per la causa de la

llibertat que hi hagi homes que fins dient-se defensors de les idees den Pi Margall, s'exaltin tan furiosament com ho fan els radicals al sentir parlar del govern propi de Catalunya, de la sobirania del poble català. Que es el federalisme d'en Pi Margall sinó una divisió de la sobirania? Els Estats federats, Catalunya, València, Castella, etc., sobiranys en lo que's propi de la seva vida interior. L'Estat federal, Espanya, sobrirà en tot lo que sia general.

Els que califiquen de separatistes les aspiracions del nacionalisme català, fan com els conservadors, com aquella gent d'orde, que diuen que la República és l'anàquia.

EUGENI MONFORT.

Allò dels Consums

Sols la desprechació d'un cacic com el senyor Cusi, era capaça de fer de la qüestió dels consums una plataforma electoral.

Tant del senyor Cusi como dels seus, el regidor senyor Giralt i de-

més, se sabia que eren enemics de la substitució, abans i després del plebiscit, en lo qual, si tot se podia saber, tal volta veuriem que l'influència de'n Cusi va contribuir a que no 's cumplís, amb gran be, en el nostre entendre, per la ciutat.

Aquesta nova actuació del cacic i dels seus en pro de la substitució, es de les farses més grans que 's veuen en política. Demostra que hi ha atreviment per tot.

La sessió de Junta Municipal celebrada aquesta setmana, ha sigut la demostració, com ja esperavem, d'aquella farça caciquista.

En Lluís Jordà —fill de D. Tomás— es va convencer amb els arguments de'n Pascal.

El senyor Giralt, no va concorrer a la sessió.

El resultat fou que no's va acordar aquella substitució fulminant promesa. I els adictes de'n Cusi, tot fent veure que volen treure els consums i no tenint-ne gens de ganes, en aquesta qüestió, com deia un d'ells en el café, han quedat «salidos».

**

GRANS MAGATZEMS PUIG PARIS

La casa que ofereix els articles mes nous i mes bons, a preus mes baratos.

PANYERIA

CORBATERIA

CAMISERIA

GENRES DE PUNT

BISUTERIA

MOCADURIA

VELLUTS

SASTRERIA A MIDA

FORRERIA

GUANTS

ELASTICS

ELIGUES

CARTERES

BOQUILLES

PERFUMERIA

BANYADORS

ETC. ETC.

GRAN BAZAR DE ROBA FETA

per a Homes, Joves i Nens

PREU FIXE

Quatre paraules de comentari

De tots modes, ara es arrivada l'hora de que l'senyor Cusí, que diu que s'leva demà per a fer feina i no està per les *carallades* de discursos, pot treure els consums.

En Pascal, autoritat suprema en la matèria, com ho demostra l'haver convensut al Doctor en Dret Sr. Jordá, ha dit que s'segur que l'Ministre concediria a Figueres les desgravacions de la llei de substitució.

Doncs, apà, senyor Diputat, ara es l'hora de treballar.

Ganga: Se ven una bicicleta casi nova en bones condicions. Informes a càn Canet.

De les xafarderies es- campades a l'entorn del Concurs de pro- jectes per a el Mo- nument a Monturiol

Els Srs. Narciso Vila Moreno (Malsoldat) i el Papitu Sabater han tingut a be fer com qui contesta el

meu article sobre l'fallos del Jurat del Concurs de projectes per a el monument a Monturiol.

Lo mes interessant d'abdós respostas, es qu'en cap d'elles se parla ni se prova lo que devia constituir la base de les seves xafarderies o sigui demostrar que jo tingües algun compromís amb en Casanova i que jo hagués intentat tan sols, coaccionar a cap individu del Jurat. Els seus dijous-né articles, semblen un manual d'aprendre el francès, sistema Ollendorf. Tiene Vd. el pan. — No señor pero tengo los zapatos del carpintero... Amb les seves respostes per mafegas, res han probat i per lo tan quedan com a falsetats, tot lo que hagin volgut dir d'insidios respecte a la meva actuació com a membre del Jurat.

Quedant en peu tot el meu article anterior, no me crec amb dret de continuar molestant al public, remenant tantes miserietes.

Prou, doncs.

J. Puig Pujadas.

APRENDIZ. — Necesitan uno en la Droguería y Perfumería EL SIGLO. Ganará enseguida.

troba la conclusió de que s'imposa treure les portes.

El Sr. PUJULA, que ha deixat la presidència al Sr. Ventura, fa història. Recorda que en el celebre pressupost de 1913 se reduïen gastos irreducibles i es creaven nous impostos per a veure de fer viable la substitució. Diu al Sr. Moragas que en els anys 1914 i 1915 no s'ha cuidat de compareixer a les reunións de la J. M. per a abogar per la substitució.

Creu que de la substitució ne sortirien greument perjudicats el petit comerç i la petita indústria que constitueix l'exa de la vida figuerenca. La Llei de substitució es defectuosa i està pendent de reformes radicals. No han implantat la substitució mes que les ciutats que per llei hi venien obligades. Barcelona no hi ha anat, a pesar de tot. Girona, que hi ha anat, es troba apurada.

Regoneix que 'ls fielats son una modestia, pro no dificulten el mercat. Analitzà les peticions de les societats obreres i diu que no es cert que 'ls consums encareixin les subsistencies, ja que la carn seguiria pagant; el pa i l'oli no paguen; el vi, durant molt de temps, no baixarà dels núvols; els sigrons, mongetes, patates, etc. o no paguen res, o paguen quantitats inapreciables...

Diu que s'necessita el pressupost vigent i encare mes, per a atendre, escassament a les necessitats d'una ciutat com Figueres i, sapiguent que 'ls substitutius no donarien prou, es una temeritat engolfarnos a treure 'ls consums, condemnant als ciutadans a pagar augmentos en llum, lloguer etc., deguent gastar lo mateix per a viure.

Es una idea simpàtica la de no pagar impostos com el de que s'tracta, pro, malgrat tot, l'impost subsisteix a la major part de les nacions.

Amb una bona autonomia, tal vegada l'Ajuntament trobaria els medis que la Llei no li dona en quantitat suficient.

Acaba manifestant que ha volgut exposar la seva opinió: pro respectarà l'accord de la J. M. sigui com sigui.

El Sr. LOPEZ, en l'harmoniosa com de costum, espeta un discurs, en que demostra que no sab res de l'assumpte. Això sí, parla del obrero, de la democracia, de la plutocracia, del programa den Pi i Margall, de l'Abdon Terradas.... de tot.... de tot. Diu que amb la substitució s'evitaria el matute, qu'és la major de les inmoralitats. (El Sr. Pascal, amb una cara de 3 deus, el toca nirviosament amb el peu.... Natural! qu'hi se li acudeix....?)

El Sr. JORDA diu que va venir al Consistori en condicions especialíssimes. (¡Y tant!) Està deslligat de tot compromís. Declara que l'senyor Pascal l'ha convençut i votarà la substitució.

Rectifiquen tots els oradors varies vegades i, quan ja tothom està cançat, el Sr. SALA presenta una proposició en el sentit de que la Junta acordi que si l'Govern concedeix les ventatges que s'espiciquen en la Llei de Substitució tanques vegades nomenada, s'implantarà aquixa en 1.er Janer 1917.

Els de la minoria no la troben prou bé i per boca del Sr. MONEGAL proposen una esmena en el sentit de que ja s'acordi de moment la substitució, pro amb la condició de que s'obtinguin les ventatges esmentades. En cas negatiu, la J. M. tornaria a resoldre.

Es debateix llarga i pesadament i al fi es vota la proposició SALA qu'es aprobada per majoria.

Els demés extrems, de tràmit, s'aproven sense discussió.

Cal remarcar, primerament, la escassetat de públic i la fredor amb que s'escullen la contra que, sols per fòrmules feren els capitostos de la substitució. Tothom se va convencer de que s'estimaven mes perdes.

¡Quin romançol! Han passat un altre glop i tenen encara plataforma...

**

El Sr. Monegal es l'home dels sacrificis. Com en el «Menestral» temps enrera, en que, dos dies després d'haver anunciat que s'anava a donar de baixa, l'amor a la Societat el feu sortir del matisme que tant el plaví, també, malgrat no sentir gust en parlar en l'Ajuntament, que tant malament l'havia tractat, feu un esforç i abogà per que s'trenguin els consums, tot defencant una proposició amb tendència a no treure-les.

Mireu que l'senyor Monegal, que, dos anys enrera, estava esperant un avis per a compareixer a votar la no substitució, fer el sacrifici de convertir-se en leader d'aquella reforma...

Per xó, no's volia morir aquella vella

**

La nota culminant, la que feu apunta una rialla a tots els llavis, fou la declaració del Sr. Jordá, el fill d'aquell don Tomás, que tant va fer per a destorba l'aprovació dels desgraciats pressupostos de la Cobla den Pallofa, d'haver-se convençut per la dialectica del mai pronalat Sr. Pascal Muntaner.

Ja ho es de conyón el Sr. Jordá!

SE VENDE. — Gran arca de fierro para caudales. Un juego vidrieras artísticas para portal grande. — Razón, casa Canet.

Des de Llansá

Desenmascarant encan-

Amb una sobra incorrecció avala el Vicenç Serradell amb la seva firma, escrit en el «papelucio» *Libertad* de dia 14 del corrent, que per la mala intenció amb qu'esta redactat, mereix una repulsió moderada, resistint, per a prompte, a la temptació de lo molt que podríem dirne; emprò havem de tenir en compte que no es just abusar massa de home feble.

En el referit escrit preté desvirtuar les veritats que deia d'en Ferrer el pseudònim X, sobre accions malèvolas i atentatorias a n'el dret individual, perpetrades per aquest senyor tot anant al conqueriment de vots per en Cusí en el dia de les eleccions ultimament passades.

L'autor del present escrit també l'e-d'aquell pseudònim, i ja deslliurats en camps, emplassó a n'en Serradell a q'justificui o desmenteixi els procediments que amb el seu anterior article feia un responsable a n'el senyor Ferrer.

Amb tot lo dit per mi, surt en Serradell en defensa d'en Ferrer i esquitxament, no diu mes qu'en Ferrer es am seu dins del terreno particular i comercial. Un concepte així tant buid i quitic per sortir a la defensa de fe qu'enclouen una gravetat i una importància extraordinaries per a persona terminada, no es més que fer el ridícul de disposarse a un comentari irònic o pitós, qu'inclina a creure si per damunt de tot està la satisfacció a n'el seu interessos particulars.

Fugint d'estudi, passa a fer tot guix unes asseveracions contra el Cent Federal que tot i puntualitzarles, no res; es dir, menteix descaradament i donar un caràcter molt distint a

INFORMACIÓ MUNICIPAL

CAMISERIA

GENRES DE PUNT

La «Minoría» fa una oposició simulada a la continuació dels consums. El Sr. Giralt, el mes caracteritzat «cusinista», no assisteix a la sessió.

La «oratoria» del Sr. Pascal fa tornar «anticonservarables» al hereu Jordá. El Sr. Monegal fa «sacrifici» mes.

Sessió de la Junta Municipal del dia 27 de Maig de 1916.

Era la reunió en què havia de decidir-se, una vegada mes, el ple de la substitució dels consums. La J. M. havia de determinar si el pressupost per a 1917 s'havia de fer amb o sense consums.

A pesar d'una fulla, que s'havia circulat, en la que, alhora que s'pretenia esparzar a regidors i vocals associats, se cridava al «Poble! per a que, després de curullar la casa de la Ciutat, omplís la Plaça, per a demostrar que vol la substitució, foren en escàs nombre els ciutadans que acudiren a presenciar la discussió. I no tots, ni molt menys, eren de la supremacia, que deia aquell, Mes de tot, a l'hora de prendre cafè, alguns desvagats de tota llureia hi feren cap per a satisfer un lleuger llèvat de curiositat: pro el «Poble! no hi acudí.

Es veu que ja n'te'ls d'allones plens de ximples, que se'n rifin! Presideix el Sr. Pujula. Assisteixen els regidors senyors: Canadell, Pichot, Gratacós, Bonaterra, Burgas, Vidal, Ventura, Cusí, Vilanova, Sa-la, Teixidor (J.), Jordá, Moragas, López, Pascal i Teixidor (E.) i el vocals senyors: Monegal, Piguillém, Cristau, Bosch, Giralt, Ubanell, Compte, Trilla, Anadal-may, Sala i Pagés.

S'aprova, sensa discussió, un extrèm que fa referència al contracte de l'enllumenat, i tot seguit s'entra a debatre si es o no convenient la substitució dels consums.

La sessió durà fins a un quart d'onze: la discussió fou pesada, monòtona. Ens

limitarem, per a no aburrir als llegidors, a donar compte de lo mes essencial.

**

Se llegiren unes comunicacions del «Centre Federalista Ampurdanés», de «La Union» (societat de paletes i manobres) i de «La Franquesa» (associació de blanquers), abogant per a què s'implanti la substitució.

El Sr. PICHOT, president de la C. d'H. llegí un estudi de la qüestió. D'ell dedueix que, inflant els ingressos, resultaria un déficit mínim de 56.000 pessetes que s'hauria d'obtenir per repartiment. I, amb les dificultats que, per a l'esmentat repartiment, posen Rs. Os. aclaratories de la Llei de substitució, no se'n surtiria. Proposa que s'acordi seguir sostenint els consums.

El Sr. PASCAL recorda el pressupost fet per a 1913, per la Comissió extra-Cònsistorial, amb un superavit de 40.000 pessetes. Canta les ventatges de la substitució i diu que si aquesta no s'implanta, no vindran pas les ventatges (carai, carai!). Parla, de 215000 pessetes que s'perdran. No apreta l'argumentació, profa mitin... Diu que, tenint aprovats per l'Ajuntament i J. M. uns pressupostos a base de substitució, no serà difícil que s'consegueixin les ventatges o compensacions, anulades per la Llei de Pressupostos de 1915. Compten amb l'ajuda del diputat Cusí i del senador Vallés i Pujals.

El Sr. MORAGAS diu que tothom es planya de que no s'implantés a temps la substitució amb lo que no ns haguera agafat la Llei de Pressupostos del 15. Clifica de petita esperança la gestió a que s'ha referit el Sr. Pascal. Analitzà algunes xifres apuntades per el Sr. Pichot i

rectifiquen tots els oradors varies vegades i, quan ja tothom està cançat, el Sr. SALA presenta una proposició en el sentit de que la Junta acordi que si l'Govern concedeix les ventatges que s'espiciquen en la Llei de Substitució tanques vegades nomenada, s'implantarà aquixa en 1.er Janer 1917.

Els de la minoria no la troben prou bé i per boca del Sr. MONEGAL proposen una esmena en el sentit de que ja s'acordi de moment la substitució, pro amb la condició de que s'obtinguin les ventatges esmentades. En cas negatiu, la J. M. tornaria a resoldre.

Es debateix llarga i pesadament i al fi es vota la proposició SALA qu'es aprobada per majoria.

Els demés extrems, de tràmit, s'aproven sense discussió.

Perfecte substitut de l'oli de fetje de bacallá. — Reconstitueix gust agradable i excel·lents efectes. — Antiga i acreditada Farina de R. MARTIN, successor de Deulofeu. — Rambla, 12.

IODENOL MARTIN

EMPORDA FEDERAL

COLMADO * CONFITERIA * PASTELERIA

FRANCISCO PIJOAN

Plaza Constitución, 1 y Gerona 2

En este establecimiento, que para mejor poder servir a su escogida clientela, lo ha trasladado en el punto mas céntrico de la ciudad, hallarán toda clase de artículos pertenecientes al ramo a precios económicos.

Esmero en los encargos

Academia especial preparatoria

PARA INGRESO EN EL

Cuerpo de Correos

dirigida por los Oficiales del mismo, D. Francisco Ludevid y D. Ramón Gallego.

INFORMES: En la Administración de Correos de esta Ciudad.

Jabones Alegret

ORUJO, OLIVA Y COCO
los más económicos y los que más limpian

Despacho: Nueva, 4.

DROGUERIA

Antonio Gimenez

Artículos para la Fotografía

Periódics, Llibres, Revistes

FRANCISCO CANET

Pujada al Castell, 2, botiga

NOTA.—Pels anuncis d'aquesta página dirigir-se a la mateixa Llibreria Canet.

RESERVADO

PARA EL

JABÓN
TANGO ARGENTINO

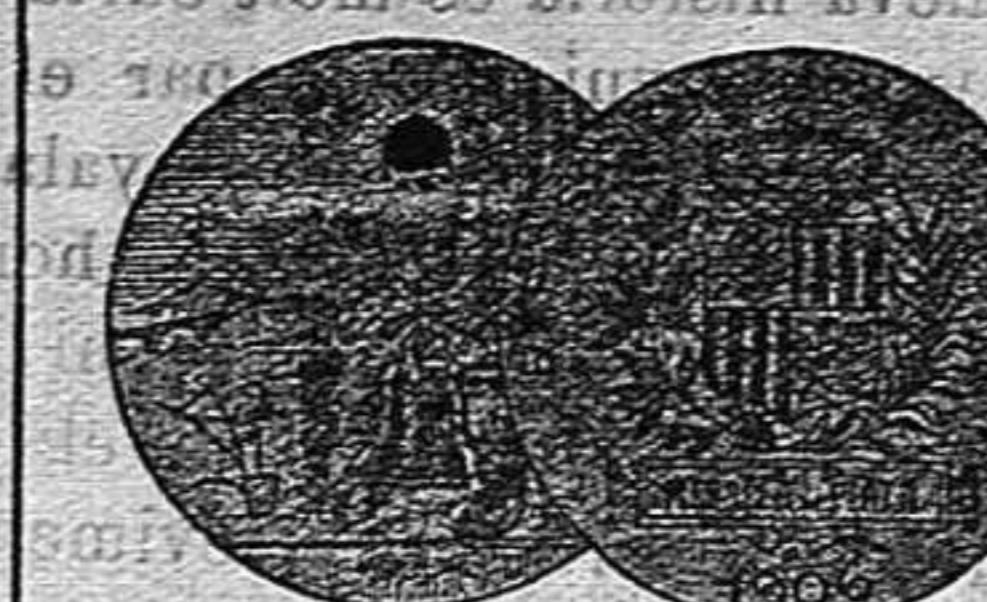
Perfumería GE CID

BARCELONA

«El Eco de la Moda»

NARCISO FONT
SASTRE-MODISTO

Plaza Constitución, 4 y Portella, 1.—FIGUERAS

Corte y confección elegantes.—Especialidad en trajes de Señora y de ceremonia.—Gran esmero en todos los trabajos.

BANCA Y CAMBIO

J. FERRÁN Y GALTER

(Sucesor de Miguel Colldecarrera)

Compra y venta de valores, pago de cupones, descuentos de letras, giros sobre París y plazas de España, cambio de monedas, cuentas corrientes, depósitos de metálico y de títulos en custodia, etc. etc.

Calle Villafant, 2 y 4.—FIGUERAS

Consultorio del Dr. Tutau

Para enfermedades Venéreas y de la Piel

Nuevo horario de Consultas

Días laborables { De 11 a 12 mañana | Jueves: solo de 10 a 1 mañana
excepto los jueves { 4 1/2 a 6 1/2 tarde | Festivos « 10 a 12 id.

Calle Vilafant, 24, bajos.—FIGUERAS

EL GLOBO

ANTIGUO Y ACREDITADO

BAZAR DE CALZADO

de Vida. é hijos de J. J. Colomer

Calle Nueva, 14.—Figueras

Maria Brugués
MODISTA

Se ofrece para trabajar a domicilio.

Calle Ancha, 13.—Zapatería.
—FIGUERAS.

EL 24

GRAN ALMACEN DE MUEBLES

ESTEBAN VILANOVA

24, Calle Ancha, 24.—FIGUERAS

Exposición permanente de toda clase de muebles. SOLIDEZ, ELEGANCIA, BARATURA. Especialidad en muebles de encargo.

No comprar sin antes visitar el 24.

Puertas Acero Ondulado

Sistema

Juan Mas Bagá

BARCELONA

Representante: Marcos Oriol.—Carcel, 17.—FIGUERAS.

NOVEDADES PARA SEÑORA

Hijos de J. Matas
FIGUERAS